

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRĪS REIZES NEDEĻĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventpils ielā 19
Tālrunis 26 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 90 (1979)

Piektdien, 1957. g. 2. augustā

13. gads

Pietiekamus lopbarības krājumus—katrā kolchozā

Rajona kolchozi savos plānos uzņēmās veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu lopus ar vajadzīgo lopbarību ziemošanas periodam.

Kā tad noris lopbarības sagāde? Jāsaka, ka pastāvot ilgstošam sausuma periodam, no plūvām kolchozi ievāca mazāk siena, bet toties lielākā daļa kolchozu, rūpīgi kopjot ilggadīgos zālājus un ievācot no tiem labas siena ražas, palielināja kopievākumu. Tā, Kārļa Marksa vārdā nosauktais kolchozs, „Komunars”, „Grauds” un citi sagatavojuši sienu par 54—67 proc., tajā pašā laikā lauksaimniecības arteļi „Boļševiks”, „Padomju Latvija”, Ždanova vārdā nosauktais un vairāki citi ievākuši tikai 3,7 līdz 16,4 proc. siena no vajadzīgā daudzuma.

Jāpiezīmē, ka kolchozi „Spars” un Mičurina vārdā nosauktais lielākas platības nenoplāva, bet noganīja, kaut gan plānos bija paredzējuši iegūt no tām lopbarību ziemei.

Nepiedodami arī tas, ka vairāki kolchozi, kā „Komunisma ceļš”, „Sarkanā zvaigzne” un daži citi vēl nav savākuši visu nopļauto lopbarību, bet Lisenko vārdā nosauktā kolchoza valde vēl nav pieņēmusi, un nodevusi atbildīgā glabāšanā nevienu centneru lopbarības.

Tikai 8 rajona kolchozi uzsākuši gatavot skābbarību, kaut gan līdzīgas iespējas ir visos kolchozos, bet līdz pēdējam laikam šis darbs nerod vajadzīgo atbalstu ne no kolchozu valdēm, nedz arī no MTS vadošajiem darbiniekiem. Daudzos kolchozos ir nepareizs uzskats—skābbarībai paredzētās vīkauzas nopļaut sienam vai apmainīt pret graudu sējumiem (protams—sliktākiem). Tādās domās bija kolchozu „Brīvais ceļš”, „Abava” un citu lauksaimniecības speciālisti un priekšsēdētāji. Tas nepareizi, jo paredzētās platības jānovāc un vēl jārod iespējas papildināt skābbarības krājumus.

Mūsu uzdevums diendienā nodarboties ar lopbarības krājumu palielināšanu. Kādas iespējas vēl būtu jāizmanto?

Pirmām kārtām rūpīgi jāsauglabā visas zālāju platības atāla iegūšanai, kuru varētu ieskābēt kopā ar zālajiem kombainu novāktās labības salmiem. Lietderīgi būtu šīs platības vēl virsmēslot, kur tas nav darīts. Kolchozu valdēm un MTS speciālistiem nopietnāk jāorganizē skābbarības kultūru, sevišķi kukuruzas apkopšana. Lai sagādātu vairāk sulīgās barības, daudz vēl jāvēlas no lopkopjiem, kuru piefermu laucīni ne visur labi apkopti.

Sākoties ražas novākšanai ar kombainiem, jau tagad jāpadomā, kā labāk izžāvēt un pilnīgi savākt visus salmus un pelavas lopbarībai. Jāsaglabā arī visi zālāju sēklinieku salmi pēc to nokulšanas. Rūdens periodā jāizstrādā konkrēti pasākumu plāni, lai ikviens kolchozs pilnīgi savāktu arī cukurbiešu lapas un tās ieskābētu.

Nekavējoties visa sagatavotā lopbarība jāuzmēra un jānodod ar aktiem atbildīgas personas glabāšanā, nepieļaujot barības priekšlaicīgu izbarošanu.

Stavropoles novads. Novo-Aleksandrovkas rajonā kolchozā „Rosija” plaši pielieto jaunu tehniku, kas ļauj ievērojami samazināt strādājošo skaitu lopkopībā.
Uzņēmumā: cūkas gana elektriskais gans.

Gatavo skābbarību

Tagad, kad nopļauts un savests šķūnos viss siens, kolchozā „Uzvara” lielu vēribu velta skābbarības sagatavošanai. 31. jūlijā skābbarības sagatavošanas talka tika noorganizēta 6. brigādē netālu no Usmas ezera. Skābēšanai kolchoznieki izmantoja savvalas un ezera zāles. Tā kā ar plaujašām tur nevar strādāt, plāva 6 laukopji ar rokas izkāptim. Kā čāklākie bija bb. Legzdīņš, Kravalis, Jurkavļajņecs un Antrops. Talciniekus tvertnē ielika 30 t zaļās masas.

J. Dzenis

Saistības ar valsti nokārto pirms termiņa

Daudzi mūsu rajona kolchozi kā savu goda pienākumu uzskata pirms termiņa nokārtot savas saistības ar valsti lauksaimniecības ražojumu piegādē.

Tā lauksaimniecības arteļi „Grauds” olu piegādes 9 mēnešu saistības izpildījis par 108 procentiem, galas — par

135 procentiem, piena — 113 procentiem, un vilnas — 123 procentiem. Par 168 procentiem piena piegādes plānu izpildījis kolchozs „Imanta”. Imantieši labi pilda savas saistības arī galas un olu piegādē.

J. Krastiņš

Gatavo augsni ziemājiem

No gada gadā lauksaimniecības arteļi „Jaunā gvarde” iegūst labas ziemāju ražas. Tas tādēļ, ka kolchozā rūpīgi kopj papuves. Tagad Kuldīgas MTS 5. traktoru brigades mecha-

nizatori Jēkabs Kaltenieks, Arnolds Mengis un citi jau pārruši un reizi nokultīvējuši visas neaizņemtās papuves—195 ha.

A. Pētersons

Latvijas PSR Ministru Padomē

Uzlabot kolchozu automašīnu un traktoru parka izmantošanu

Republikas kolchozu automašīnu un traktoru parks pēdējos gados ievērojami pieaudzis un paplašinājies. Tomēr tā ekspluatācijas un remonta jautājumus risina neapmierinoši. Kolchoziem piešķir nepietiekami lielus automašīnu rezerves daļu, riepu un degvielas fondus, un dažkārt tos nepareizi sadala. Neapmierinoši kolchozos iekārtota rezerves daļu un degvielas saņemšana un izdošana uzskaitē, kāpēc nav garantēta to saglabāšana un izmantošana paredzētajam vajadzībā. Kolchozu automašīnas lielākoties izmanto neekonomiski, tās bieži brauc tukšgaitā vai ar nepilnu kravu.

Latvijas PSR Ministru Padome pieņēma lēmumu „Par pasākumiem kolchozu automašīnu un traktoru parka ekspluatācijas, remonta un materiāli tehniskās apgādes uzlabošanai”, kurā Republikas Lauksaimniecības ministrijai uzdots:

Mēneša laikā noorganizēt katrā mašīnu traktoru stacijā tehniskās apkalpošanas punktus kolchozu automašīnu profilakses remontam;

veikt kolchozu traktoru un stacionāro dzinēju kapitalos un kārtējos remontus; sākot ar 1957. gada ceturto ceturksni, organizēt MTS darbnīcās un Jelgavas rajona padomju saimniecību apvienotajās darbnīcās kolchozu automašīnu kapitalremontu;

sadalīt republikas rajoniem automašīnu rezerves daļu limitus kolchozu vajadzībām.

Saskaņā ar Ministru Padomes lēmumu Cē-

su remonta rūpnīca tiek nodota Latvijas PSR Autotransporta un šoseju ministrijai, kurai uzdots šajā gadā paveikt rūpnīcas rekonstrukcijas darbus un uz šī uzņēmuma bāzes noorganizēt rūpnīcu automašīnu remontēšanai lauksaimniecības vajadzībām. Latvijas PSR Celniecības ministrijai uzdots 1958. gada pirmajā pusē pabeigt Cēsu autoremonta rūpnīcas būvi.

Ministru Padome uzdevusi: „Glavautotraktorsbit” Latvijas republikaniskajam kantorim stingri ievērot norādījumu par automašīnu rezerves daļu pārdošanu vispirms kolchoziem, mašīnu traktoru stacijām un padomju saimniecībām piešķirto limitu apjomā.

„Himsbit” republikaniskajam kantorim apgādāt kolchozus un MTS ar gumijas un azbesta izstrādājumiem, bet „Ejektrosbit” republikaniskajam kantorim — ar armatūru automašīnu remontam.

Rajonu izpildkomitejām un MTS direktoriem uzdots sistematiski pārbaudīt, kā izmanto kolchozu autoparkus, nepieļaut automašīnu braucienus tukšgaitā, sadalīt kolchoziem automašīnu rezerves daļu limitus, kā arī sekot, lai tos pareizi izmantotu.

Sākot ar 1958. gadu, lauksaimniecības arteļus ar naftas produktiem apgādās ar MTS starpniecību.

Ministru Padome uzlikusi par pienākumu Ilīcijas pārvaldes republikaniskajai autoinspekcijai pastiprināt kontroli pār kolchozu automašīnu tehnisko stāvokli.

Pārskats

par siena un
skābbarības sagatavoša-
nas gaitu rajona
kolchozos uz šā gada
31. jūliju

Kolchozs	Sagatavots siens proc. plāna	Sagat. skābba- rība proc. no plāna
Kārļa Marksa v. n.	67,7	—
„Traktorists”	60,5	13,1
„Komunars”	54,0	—
„Grauds”	53,4	—
Leņina v. n.	53,3	—
„Jaunā gvarde”	52,0	—
„Uzvara”	51,6	12,0
„Dzintene”	51,1	—
„Socialisma ceļš”	50,0	—
„Venta”	48,6	2,9
„Brīvība”	47,6	—
„Aktivists”	46,5	—
„Sarkanā zvaigzne”	45,1	13,3
„Uzvaras karogs”	44,0	3,6
Raiņa v. n.	42,8	—
„Imanta”	40,7	—
„Sarkanais karogs”	38,1	5,5
„Proletarietis”	37,1	—
„Kopdarbība”	36,9	0,8
„Komunisma ceļš”	32,0	—
„Cīņa”	31,2	—
Mičurina v. n.	30,1	—
„Spars”	30,0	—
„Latvijas strēlnieks”	28,6	—
„Kurzeme”	28,2	—
„Leņina ceļš”	27,3	4,1
„Abava”	24,0	—
„Brīvais ceļš”	18,3	—
Ždanova v. n.	16,4	—
„Padomju Latvija”	5,2	—
„Boļševiks”	3,7	—
Lisenko v. n.	—	—

Manas tikšanās ar lielo Ļeņinu

Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas dalībnieks, PSKP biedrs kopš 1912. gada, Eduards Polis stāsta:

—Ir atmiņas, ko laiks nespēj izdzēst. Lai arī cik gadu pagietu, lai kādi notikumi brātos pāri, lai kādi prieki un bēdas virknētos dienu gaitā, lai kādas sejas, kādas satikšanās būtu pamirdzējušas un nozudušas laika plūdumā, šīs atmiņas joprojām saglabājas spilgtas un svaigas...

...1917. gada ziema. Petrograda. Ielgušais karš un bēdas aizvien vairāk ietekmēja Petrogradas proletariatu. Revolucionārā kustība kļuva aizvien spēcīgāka. Fabrikās un rūpnīcās notika sapulces un mītiņi, kuros strādnieki atklāti prasīja: „Nost carul!”, „Izbeigt karul!”. Es toreiz strādāju rūpnīcā „Duflon” un kopā ar citiem bolševikiem izplatīju bolševistiskās proklamācijas, gādāju ieročus, kārtoju sakarus ar karaspēka daļām.

12. februārī pēc bolševiku aicinājuma Petrogradas proletariats izsludināja vispārēju streiku, bet 27. februāra rītā pilsētas uzņēmumu strādnieki, tai skaitā arī mūsu rūpnīcas kolektīvs, devās uz Petrogradas centru. Ar zaldātu un matrožu palīdzību strādnieku nodaļas ieņēma visus svarīgākos militāros objektus, kā arī rūpnīcas un stacijas, atbrīvoja no cietumiem politiskos ieslodzītos. Vara Petrogradā pārgāja tautas rokās, kas bija sacēlusies pret saviem apspiedējiem.

Uz visu mūžu man paliks atmiņā 3. aprīlis — diena, kad Vladimirs Iljičs Ļeņins ieradās Petrogradā. Vakarā tūkstošiem Petrogradas strādnieku, zaldātu un matrožu pulcējās Somijas stacijas laukumā, lai sagaidītu vadoni. Visi ar

nepacietību gaidīja vilcienu. Beldzot atskanēja lokomotīves svilpiens. Vilciens apstājās. Kāda vagona durvis parādījās neliela auguma vienkārši gērbies cilvēks. Viņš priecīgi apsveica sagaidītājus. Tas bija Ļeņins. Visā laukumā atskanēja skaļš urā. Vladimirs Iljičs apstaigāja goda sardzi un pieņēma raportu. Kad Ļeņins parādījās stacijas laukumā, tūkstošiem cilvēku sveica viņu ar priecīgiem saucieniem. Strādnieki, zaldāti, matroži pacēla Vladimiru Iljiču uz rokām un uzcēla uz bruņmašīnas, kas stāvēja pie stacijas ēkas. No šīs bruņmašīnas Ļeņins apsveica revolucionāro proletariatu ar uzvaru un uzsauca lozungu: „Lai dzīvo socialistiskā revolūcija!”. Kopā ar tūkstošiem Petrogradas strādnieku, zaldātu un matrožu es piedalījos Ziemas pils sturmēšanā. Grūtajos pilsoņu kara gados latviešu divīzijas rindās cīnījies frontēs pret Jādeniņu, Kolčaku un Denikinu.

1918. gada rudenī Maskavā man izdevās otrreiz redzēt un dzirdēt lielo Ļeņinu. Es biju ielūgts pirmā kultūras nama atklāšanā. Tas notika kāda bijušā miljonāra pilī. Noteiktajā laikā zālē ieradās Vladimirs Iljičs Ļeņins, koklātesošie sirsniņi apsveica. Viņš iepazīstināja mūs ar stāvokli frontēs, aicināja aizstāvēt Oktobra iekarojumus, nostiprināt jauno Padomju Krieviju. Vienkāršie, pārliecinošie Ļeņina vārdi mums dziļi iespiējās sirdī, iedvesmoja jauniem varondarbiem revolūcijas vārdā. Kopš tā laika pagājuši gandrīz 40 gadi, bet lielā Ļeņina tēls gluži kā dzīvs allaž ir manā acu priekšā. Šķiet, ka es atkal dzirdu viņa kvēlo iedvesmojošo balsi. (LTA)

Viņa darba nebija

Pavasari viena no labākām mūsu rajona tēju kopējām Elza Kraule pārgāja uz dzīvi citā brigādē.

—Ko darīt, kur ņemt jaunu kopēju, — prātoja lauksaimniecības arteļa „Komunars” valde.

Atrisinājums radās. Tēju grupu apņēmas kopt Elzas māte. Vecākam cilvēkam bez palīgiem bija grūti trīs reizes dienā pabarot vairāk nekā 40 tēju un kur nu vēl kūts tīrīšana un citi darbi. Taču māte tāpat kā meita strādāja centīgi un rezultāti neizpalika. Visiem jaunlopiem bija krietns dzīvsvāra pieaugums un tie izgāja ganībās žirgti un veselīgi.

Vasaras periodā b. Kraule panākusi jaunlopiem 600 gramu dzīvsvāra pieaugumu diennaktī.

Viņa piefermas lauciņā turpat hektara platībā audzē lopbarības saknes. Tā būs papildus barība jaunlopiem ziemā.

J. Dzenis

Labākie rezultāti — levkalnu ciema padomei

Spraiga socialistiskā sacensība noris starp levkalnu un Rumbas ciemu padomēm. Levkalnu ciema padome par gūtajiem panākumiem saņēma Ceļojošo sarkano karogu „Labākai rajona ciemu padomei”.

Ciema padomes kolchozos gūti zināmi panākumi lopkopībā: no katras slaucamās govys līdz 1. jūlijam bija iegūts caurmērā 990 l piena, uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes saražots 5,5 cēt gaļas. Kolchozs „Komunars” labus panākumus guvis putnkopībā, iegūstot pirmajā pusgadā 102 olas no katras deļējvistas. Ciema kolchozi priekšzīmīgi pilda savas saistības ar valsti. Tā līdz 1. jūlijam obligatā gaļas piegāde bija izpildīta par 131 proc., piena — par 104,5 proc., olu — par 120 proc., vilnas — par 104,5 proc. Līgums par gaļas piegādi valsts iepirkumā izpildīts par 188 proc., bet piena — par 302 proc.

Levkalnu ciema padome rūpējas, lai iedzīvotāji un kolchozi izpildītu visus maksājumus. Lauksaimniecības nodokļa maksājumi uz 1. jūliju bija izpildīti par 114 proc., apdrošināšanas par 200 proc. Tas panākts ar Finanšu - budžeta pastāvīgās komisijas gādību (priekšsēdētājs b. Griniņš). Biedrs Griniņš komisijas darbā iesaistījis deputatus un ciema aktīvu, kas izskaidro iedzīvotājiem maksājumu lomu tautsaimniecības attīstībā.

Turpretī Rumbas ciema padomes Finanšu - budžeta pastāvīgās komisijas (priekšsēdētājs b. Sproģis) darbs ir formāls, tajā neiesaista deputatus un aktīvu.

Levkalnu ciema padomes izpildu komiteja rūpīgi seko socialistiskās likumības ieviešanai, veltot lielu uzmanī-

bu darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izskatīšanai, lauksaimniecības arteļu statutu ieviešanai un revīzijas komisiju darbam. Regulāri pārbau da socialistiskās sacensības gaitu kaimiņu ciemā. Pirms dažām dienām levkalnu ciema padomes pārstāvji ieradās Rumbas ciemā, lai iepazītos ar ciema kolchoznieku gūtajiem panākumiem. Pārbaudē atklājās, ka Rumbas ciems atpaliek. Sevišķi tas sakāms par kolchozu „Kopdarbība”, kur zema piena, gaļas, olu ieguve un maz vēribas vēltīts sējumu kopšanai. Turpretī kultūras darbā labākos panākumus guvis Rumbas ciems, jo pastāvīgā Kultūras - izglītības komisija (priekšsēdētājs b. Baufals) darbā iesaistījis deputatus un ciema aktīvu. Rezultātā rajona festivala skatē Rumbas ciema dramatiskais kolektīvs ieguva pirmo vietu.

Levkalnu ciemā kultūras darbs neveicas: trūkst kultūras, kultūras komisijas darbs (priekšsēdētāja b. Strode) atstāts novārtā. Darbs jāuzlabo arī pastāvīgajai Lauksaimniecības - lopkopības komisijai (priekšsēdētāja b. Matroze), kurai vēl maz nopelnu ražošanas kāpināšanā.

Daudz laba levkalnu ciema ļaudis varēja mācīties no kolchoza „Venta” lopkopjiem, kas pašizlīdzīgi strādā, lai izpildītu partijas izvirzīto uzdevumu paņākt ASV piena, gaļas un sviesta ražošanā uz vienu iedzīvotāju.

Abās ciemu padomēs vāji izvērstas darbs ar deputātiem, tie neorganizē pieņemto lēmumu izpildi. Deputatam jābūt pirmajam ciema padomes lēmumu izpildes organizētājam.

F. Jaunbelzējs,
rajona izpildu komitejas sekretārs

VISSAVIENĪBAS RŪPNIECĪBAS IZSTĀDE PAVILJONĀ „ZINĀTNE”

un akmeņogles. Šajā sistēmā ietilpst atomelektrostacijas, Saratovas un Čeboksaru hidroelektrostacijas pie Volgas, kā arī Kremenčugas un Dņeprodzeržinskas hidroelektrostacijas pie Dņepras, kuru būve paredzēta partijas XX kongresa Direktīvās par sesto piecgažu plānu. Lai varētu savstarpēji saistīt PSRS Eiropas daļas vienotās enerģētiskās sistēmas atsevišķos rajonus, tiks izbūvētas elektrības līnijas, kuru kopgarums būs apmēram 10 tūkstoši kilometru un spriegums — 400 tūkstoši un vairāk voltu.

Šā nodalījuma eksponāti rada padomju enerģētikas attīstības grandiozās perspektīvas. Nav tālu laiks, kad PSRS Eiropas daļas vienotā enerģētiskā sistēma savienosies ar Sibīrijas sistēmu, kuras ūpes pēc aprēķiniem var dot vairāk nekā 700 miljardu kilovatstundu elektroenerģijas gadā, un tādējādi izveidosies PSRS vienota enerģētiskā sistēma.

Padomju zinātnieki sekmīgi risina paša lielākā enerģijas avota — Saules izmantošanas

problemu. Viņi ir aprēķinājuši, ka Saules enerģijas daudzums, ko vienā gadā saņem Zeme, 20 tūkstoš reizes pārsniedz enerģiju, ko cilvēkiem dod visi izmantojamie Zemes enerģijas avoti (ūdens, akmeņogles, kūdra, nafta, malķa utt.).

Kādā paviljona stendā atrodas pasaulē pirmās saules elektrostacijas schema. Šo elektrostaciju paredzēts uzbūvēt Armenijā, Ararata līdzenumā. Saules elektrostacija būs liels, apaļš laukums, kura centrā pacelsies 20 metrus augsts tornis. Torņa galā būs cauruļu katls. Visapkārt tornim uz 23 koncentriskiem sliekšņiem celiem novietos 1.293 ratiņus ar atstarotājiem, kuru kopplatība būs 19.395 kvadrātmetri. Kā katls, tā arī atstarotāji ar automatisku elektrosistēmu palīdzību mainīs savu stāvokli atkarībā no Saules atrašanās vietas. Šī iekārta gadā dos 24.000 tonnas tvaika. Laižot to caur elektrostacijas turbīnu, varēs iegūt 2,2 miljonus kilovatstundu enerģijas gadā.

Ekskursanti ar lielu interesi apskata stendu, kurā tiek demonstrētas informācijas mašīnas. Tām ir ļoti plaša un laba „atmiņa”, pie kam tās darbojas ļoti ātri.

Paviljona zālē zem stikla novietots PSRS Zinātņu akadēmijas Elektromodelēšanas laboratorijas projektētās informācijas mašīnas makets. Šī mašīna dos iespēju uzkrāt miljardiem zīmju, speciāli šifrētu skaitu un tekstu. „Atmiņas” aparatā ierakstīto informāciju lasīs milzīgā ātrumā (simtiem tūkstošu zīmju sekundē); tā varēs dot atbildes uz jautājumiem dažādās zinātnu nozarēs. Šāda mašīna tiks izbūvēta vistuvākajos gados.

Socialistiskajā tautas saimniecībā arvien plašāk izmanto pusvadītājus — vielas, kas spēj mainīt savas īpašības siltuma, gaismas, elektrības, magnetiskā lauka un radioaktīvo izstarojumu ietekmē. Izmantojot šo īpatnību, zinātnieki atraduši jaunu iespēju siltumu pārvērst par elektrisko strāvu, elektrību par aukstumu, mainstrāvu par līdzstrāvu utt. Pa-

viljona nodalījumā, kur tiek demonstrēti pusvadītāji, redzama arī saldējamā mašīna ar 100 litru lielu tilpumu. Tās saldējamā ierīce izgatavota no pusvadītājiem. Tāda mašīna ir vienkārša un ilgi lietojama. Turpat tiek demonstrēti arī no pusvadītājiem izgatavotie iztaisnotāji. Tie ir ļoti ekonomiski, un to izmēri ir simtiem reizu mazāki nekā dzīvudraba iztaisnotājiem.

Zinātnieki guvuši lielus panākumus izotopu īpašību pētīšanā. Nodalījums „Izotopi geokīmijā” stāsta par interesantu metodi, kā var noteikt minerālu un kalnu iegu vecumu ar dabisko radioaktīvo izotopu palīdzību. Lietojot šo metodi, zinātnieki var aprēķināt seno jūru temperatūras maiņu, kuras pirms 60—70 miljoniem gadu bijušas tagadējās Ukrainas vietā.

Viena paviljona ekspozīcija veltīta zinātnieku darbiem par Lielā Turgaja problēmu pētīšanas jautājumiem. Lielais Turgajs ir plašs stepju rajons, kas atrodas starp Dienvidurālu atradēm un Kazahijas kalniem. Tur atklātās dzelzsrūdas un brūnoglū krājumi ievērojami pārsniedz to minerālu daudzumu, kas 250 gados atrasti Uralos.

Vissavienības rūpniecības izstādē paviljons „Zinātne” šogad iekārtots pirmo reizi. Taču, kaut gan tas ir pavisam jauns, apmeklētāji par to runā ļoti atzinīgi. Paviljonā „Zinātne”, kas stāsta par padomju zinātnieku sasniegumiem, redzami daudzu PSRS Zinātņu akadēmijas institutu darbi.

Paviljona stendos novietoti apmēram pieci simti eksponātu: tur ir komplicētas ierīces, mašīnas un aparāti, meistarkārti izstrādāti maketi un shēmas, jaunu materiālu izstrādājumu un instrumentu paraugi.

Ieejot galējās paviljona zālēs, ekskursanti apstājas pie milzīgās kartes — diagramas, kurā atspoguļota PSRS Eiropas daļas vienotā enerģētiskā sistēma. Karti šķērso mirdzošas līnijas, kas stiepjas gan no ziemeļiem uz dienvidiem, gan no austrumiem uz rietumiem. Ar tām apzīmētas augstsprieguma līnijas. Kartē iezīmētas ne tikai vecās un pašreiz būvējamās līnijas, bet arī tās, kuras paredzēts būvēt.

Milzīgā enerģētiskā sistēma aptver hidroelektrostaciju kasķades pie Volgas, Kamas, Dņepras kā arī daudzas termiskās stacijas, kuras izmanto kūdras

Saglabāsim dzīvokļu fondu

— Mūsu mājā vajadzīga jaunā grīda.
— Kad beidzot atsūtīsiet amatniekus izlabot durvis un logus.
— Vairāk neko jums neprasām — izremontējiet tikai tās krāsnišas...
Tādas un līdzīgas runas dzirdamas katru dienu visās namu pārvaldēs. Namu pārvaldnieki pie tam pieraduši, neuztraucas:
— Mums trūkst līdzekļu.
— Par maz amatnieku.
— Pasūtījums nodots — gaidiet...

Bet kā tad ir īstenībā? Nemīsim kaut vai pirmo namu pārvaldi.

Pārvaldē pavisam 176 mājas. Bez šaubām, nevienā vien vietā šādi un tādi trūkumi, taču daudzu no tiem varēja novērst. Katrs kuldīdznieks neskaitāmas reizes vērojis un lietainā laikā daudzi paši izbaudījuši, kādus „jaukumus” sagādā ūdens notekas. Tieši vīrs pirmās namu pārvaldes durvīm un ielas pretējā pusē caurules sašķiebusās un ūdens tek gājējiem uz galvas. Daudzās vietās Ventspils un Mičurina ielās ūdens noteku caurules aizaugušas ar nezālēm. Pēc noteikumiem ūdens noteku caurules namu pārvaldei jāiztīra katru rudenī pēc lapu nobīršanas. Pirmās namu pārvaldes teritorijā tas nav darīts jau vairākus gadus.

Pārvaldē ir trīs amatnieki. Darba uzdevumus tie saņem, bet kā tos pilda, cik ilgā laikā, par to neinteresējas. Tādēļ nav jābrīnās, ka vienīgais amatnieku „darba plāns” ir remonta registrācijas grāmata, lai gan katru mēnesi jāstādā plāni un jāiesniedz pilsētas izpildu komitejā apstiprināšanai. Pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētāja b. Mazberga tādus plānus nemaz ne-

prasa, tā tad amatnieki strādā kā pagadās.

Irnieku sūdzību un ierosinājumu grāmatā atbildes ailē nav ierakstus no paša gada sākuma. Vai tie izpildīti, vai nē, pēc grāmatas nevar uzzināt neviens.

Pagājušajā gadā pastāvēja ekspluatācijas komisija. Komisijas locekļi griežas pilsētas izpildu komitejā un pieprasīja darba apliecības, taču tās nesācēja.

Rezultatā dzīvokļu atjaunošanas un ekspluatācijas komisija pilnīgi izjuka.

Regulāri jāsauc namu vecāko sanāksmes, lai apspriestu dzīvokļu remontu un citus jautājumus. Pērn pa visu gadu to mēģināja divas reizes, šogad nav vēl pat mēģināts. Alunana ielā № 4 un Ventspils № 39 namu vecākie nemaz nav.

Namu pārvalde pārāk maz kontrolē amatnieku, sētnieku darbu, nesadarbojas ar pašiem irniekiem, tādēļ daudzi pavisam niecīgi trūkumi netiek novērsti, daudzos pagalmos netīrība, nekopj dzīvokļus. Piemēram, par netīrību Mičurina ielā № 3 vien sodīti četri irnieki. Vienaldzīgi uz nama pārvaldes pašpūsmā atstāto darbu noraugās pilsētas izpildu komiteja. Šogad ne reizi izpildkomitejas sēdēs nav apspriests pirmās namu pārvaldes darbs.

Tikai kopīgiem spēkiem, plaši iesaistot pašus iedzīvotājus dzīvokļu saimniecības pārzināšanā un jautājumu risināšanā par dzīvojamu namu saglabāšanu, labāku iekārtošanu, tīrības uzturēšanu, izpildīs LPSR Ministru Padomes lēmumu „Par pasākumiem valsts dzīvokļu fonda ekspluatācijas uzlabošanai un tā saglabāšanai”.

Z. Austrums

Visvairāk vietas paviljonā aizņem nodalījums „Automatika un telemechanika”. Daudzu eksponātu vidū tajā var redzēt nelielu aparātu ar daudziem slēdzīmiem un skalām. Tā ir kompleksā telemechaniskā ierīce, kas paredzēta akmeņogļu apakšzemes gazifikācijas un lauku irigācijas sistēmu vadīšanai un kontrolei, kā arī gāzes, ūdens un siltuma apgādes tīklu regulēšanai un kontrolei lielās pilsētās un rūpniecības uzņēmumos. Ar šādas telemechaniskās ierīces palīdzību operators, nospiežot pogu, var saņemt pilnīgas ziņas par attiecīgā objekta darba režīmu: par gāzes, ūdens vai tvaiku izlietojumu, to spiedienu, ūdens līmeni slūžās utt. Tagad šādu aparātu ir lievēs Maskavas apgabala akmeņogļu apakšzemes gazifikācijas stacijā, Maskavas gāzes apgādes sistēmā, Lichačova vārdā nosauktajā Maskavas automobiļu rūpnīcā, kā arī Donas lejteces un Hardabanas irigācijas sistēmās.

Nodalījumā „Metallurgija” tiek demonstrēta augstsprieguma ierīce izolētas stieples izgatavošanai, kuras diametrs nepārsniedz divus mikronus.

No viena piliena izkausētā metala — vara, tērauda, čuguna, zelta, sudraba, misiņa — ar šādas ierīces palīdzību dažas minūtes var izgatavot apmēram divus kilometrus garu un ļoti tievu metala pavedienu, kas pārklāts ar 1—5 mikronu biezu stikla izolāciju.

Ne mazāku interesi izraisa cietā kurināmā izgatavošanas iekārtas makets. Ar tās palīdzību šķidrā degviela — benzīns, petroleja, solareļļa — tiek pārvērsta cietās briketēs. Šādas briketes nesprāgst, neiztvaiko, tās var uzglabāt pat ūdenī. Antarktīdas pētniekiem tās ir neaizstājams kurināmais.

Izstādes apmeklētāji iepazīstas ar seismologu darbiem, kuri atklājuši metodi ar sevišķi jutīgu aparātu palīdzību izpētīt zemes garozas uzbūvi līdz 60—70 kilometriem dziļi. Paviljona „Zinātne” eksponāti stāsta arī par padomju fiziku, okeanologu, ķīmiku sasniegumiem. Izstādē demonstrētie materiāli liecina par padomju zinātnieku pašreizējo dzīgo darbu mūsu Dzimtenes labā.

D. Ļubimova

Jaunas pasažieru lidmašīnas

Nesen Vnukovas aerodroma notika turboreaktīvo un turbovītņu lidmašīnu skate; šīs pasažieru gaisa flotes lidmašīnas konstruējis padomju konstruktors. Tikai pirmsgadam mūsu zemes maģistralēm regulārus braucienus uzsāka reaktīvās lidmašīnas „TU-104”.

Šīs lidmašīnas visus sajāsmīna.

Tagad konstruētas vēl pilnīgākas lidmašīnas: „TU-104 A”, gaisa taineris „TU-110”, turboreaktīvo lidmašīnas „Ukraina” un „Maskava”. Lidmašīna „TU-104 A”, ko konstruējis A. N. Tupolevs, ar diviem turboreaktīviem dzinējiem ir vieglabāka metāla brīti nesošs vienplāksnis ar bultveidīgiem spārniem. Šī mašīna domāta 70 pasažieriem un paredzēta garām distancēm. Maksimālais ātrums ir 950—1000 km stundā, kursēšanas ātrums — 800 km stundā, lidojuma tālums — 3000 km. Pasažieru kabīnē ir trīs saloni.

A. N. Tupoleva vadībā izveidota pasažieru lidmašīna „TU-110” ar četriem turboreaktīviem A. M. Ļuška konstruējis dzinējiem.

Ar „TU-110” pārvadās pasažierus, kravu un pastu pa iekšējām gaisa līnijām un ārējām trasēm. Lidmašīnas konstrukcija dod iespēju to ražot divos variantos — 78 vai 100 pasažieriem.

Mašīnas maksimālais ātrums ir 1000 km stundā. Viena brauciena attālums var būt 3400 km. „TU-110” ir četri turboreaktīvie dzinēji. Pasažieru kabīnē sastāv no četriem atsevišķiem saloniem.

„TU-110”

„TU 104-A”

O. K. Antonova vadībā projektēta turboreaktīvo lidmašīna „Ukraina”. Tā domāta 84 pasažieriem. Šā tipa taristu variants domāts 126 pasažieriem. Tās kursēšanas ātrums pārsniedz 600 km stundā. Lidmašīnai ir četri A. G. Ivčenko konstruētas turboreaktīvo dzinēji. Pasažieru kabīnē ir trīs plaši saloni ar komfortablām sēdvietām.

Konstruktora biroja kolektīvs, ko vada S. V. Iļjušins, radījis jaunu turboreaktīvo pasažieru lidmašīnu „Maskava”. Tajā ir četri N. D. Kužņecova konstruētas turboreaktīvo dzinēji, un tās ātrums ir 600—650 km stundā.

Lidmašīnu „Maskava” raksturo sevišķs ekonomiskums: to var ražot vairākos variantos — turistu, I klases pasažieru un kravas. Pamatovariants domāts 75—100 pasažieriem. Katram pasažierim paredzēts ērts, miksts krēsls, galdīšs un individuāla spaldzīte.

Lidmašīnai „Maskava” ir visumā neliels nosēšanas un pacelšanās ātrums, tādēļ to var ekspluatēt lielākā daļā civilās gaisa flotes aerodromu.

Katrai mašīnai ir bufete — virtuve, kas apgādā pasažierus ar siltiem un aukstiem ēdieniem visu brauciena laiku. Konstruktori veikuši arī vienu no svarīgākajiem uzdevumiem — mašīnas ir tik ekonomiskas, ka viļetes cena nepārsniedz brauciena vērtību cietā kupeju vagonā. Visām skatē demonstrētām lidmašīnām ir siltuma un skaņu izolācija. Kabīnē pasažieri elpo kondicionētu gaisu. Gaisa spiediens ir vienmērīgs.

Padomju jaunākās lidmašīnas apgādātas ar modernu aeronavigācijas aparātu, kas atļauj izdarīt lidojumu sliktos meteoroloģiskos apstākļos un naktī.

(TASS)

Ko strādnieki saka par jaunajiem dzīvokļiem

Nesen Kuldīgas tūku fabrikas austuves ceha priekšnieka b. Lešinska un audumam mazgātāja b. Miņina ģimenes pārgāja uz dzīvi mājā Sarkanarmijas ielā 11, ko fabrika ar Remontu un celtniecības kantora palīdzību kapitāli pārbūvēja strādnieku dzīvokļiem. Apcieņojām šīs ģimenes un apjautājāmies, kā tās apmierinātas ar jaunajiem dzīvokļiem.

— No sirds priecājamies, kad uzzinājām, ka mums piešķirts dzīvoklis kapitāli pārbūvētā mājā, — stāsta fabrikas strādniece b. Miņina. — Līdz šim mums sava dzīvokļa nebija, dzīvojām kā apakširnieki.

Par jauno dzīvokli fabrikas administrācijai, partijas un arodbiedrības organizācijām pateicīga ir arī b. Lešinska ģimene.

Cilvēki priecājas par jaunajiem dzīvokļiem, bet... reizē arī ir neapmierināti. Kāpēc tad tā?

Lūk, durvis, kas ved Lešinsku dzīvoklī, nav aiztaisāmas, lai arī kā pūlētos. Acīm redzot, galdnieki, kas tās gatavojuši, nav domājuši par sava darba kvalitāti. Mazajā istabā, kur kopā ar vecākiem jādzīvo arī zīdaiņi, viena siena pat tagad vasarā pilnīgi slapja. Priekštelpa, kurā ieiet tūlīt no āra, ir visai liela. Šeit varēja izbūvēt kādu pieliekamo, taču tāda dzīvoklī nav.

Tādēļ tā iemītnieki visi spiesti novietot turpat priekštelpā. Tas, protams, rada lielas neērtības kā viņiem pašiem, ta arī citiem, kas dzīvoklī ieiet.

— Nezīnu, kā šeit dzīvosim ziemā, — sūrojas b. Lešinska. — Ārduvis nav aiztaisāmas, būtu vismaz dubultdurvis, tad vēl kaut kā...

Jā, ziemā šeit tiešām gaida ar bažām. Kaut arī ārdurvis būtu aizveramas, tās ir par plānām, lai pasargātu dzīvokli no aukstuma.

Līdzīgi ir arī b. Miņina dzīvoklī. Šeit ir trīs istabas, virtuve un priekštelpa. Miņinu rīcībā nodotas divas mazas istabiņas—22 kv. m. Šeit jādzīvo četriem cilvēkiem, jo trešā istaba piešķirta kādam citam, virtuve ir kopēja. Miņinu ģimenes prasības nav sevišķi lielas. Viņi būtu apmierināti arī ar divām mazajām istabām, ja tikai to grieztu un sienas nebūtu mitri, nebruktu nēst krāsojums, varētu aizvērt durvis no priekštelpas uz pirmo istabu. Nav arī pieliekamā.

Arī šajā ģimenē ir mazs bērns, un mitrais gaiss dzīvoklī viņa veselībai par labu nenāk.

Gauzām nelaimīgi kļūst abu dzīvokļu iemītnieki, tikko apjautājas par malkas šķūņiem un labierīcībām.

— Nav, — seko atbilde. Tuvojas rudens, katrs kārt-

tīgs cilvēks rūpējas par kurināmā savlaicīgu sagādi, sastrādāšanu, izžāvēšanu. Miņinu un Lešinsku ģimenēm ziemā būs jākurina slapja malka, jo sētā nokrauta kaudzē, tā salist tāpat kā mežā.

Kādēļ tad šāda paviršība? Redzams, ka Tūku fabrikas administrācija, partijas un arodbiedrības organizācijas visai maz domājušas par cilvēkiem, kas jaunajos dzīvokļos dzīvos. Sākumā māju remontēja Tūku fabrika saimnieciskā kārtā. Kaut kā izstrādāja projektu, kaut kā „izvilka cauri” tā apstiprināšanu. Kad tika līdz jumtam, paši saviem spēkiem darbu turpināt vairs nevarēja, aicināja palīgā Remontu un celtniecības kantori. Kurš isti vainīgs, ka remontu kvalitāte tik sliktā, šodien grūti zināt. Bet skaidrs ir viens: ja fabrikas administrācija, arodbiedrības vietējās komitejas priekšsēdētājs b. Oškals, dzīvokļu un sadzīves komisijas priekšsēdētāja b. Grīviņa būtu sekojuši remontu gaitai, jau sākumā pieprasījuši pavisam projekta pārstrādāšanu, šodien strādnieki par jaunajiem dzīvokļiem nesūdzētos.

Fabrikas administrācijai, partijas un arodbiedrības organizācijām nekavējoties jāapsver, ko vēl var darīt, lai izlabotu trūkumus, kādi pieļauti mājās kapitālajā pārbūvē.

F. Cērplāis

Anekdotiski notikumi

Nedomājiet, ka gribu jums stāstīt anekdotes. Bet šīs dienas patiesām kādā Kuldīgas pilsētas iestādē no rīta darbinieki vērtīgi ilgāku laiku gaidīja ierodamies savu priekšnieku. Pagāja viena stunda, bet no priekšnieka ne vēsts. Visi bija nesaprašanās — jo viņš neclēta darbā kavējumus un pats bija ļoti akurāts.

Grāmatvedis izmisis grozīja rokās parakstāmos naudas dokumentus... Šoferi nāca ar ceļazīmēm... Bet velti. Piezvanīja viņa sievai — arī tā sāka uztraukties, jo viņa no mājas rītā esot izgājis pat agrāk nekā parasti. Vēl pusstunda aizgāja minējums, kas varētu būt atgadījies...

Un te pēc divarpus stundām durvis negaidīti parādās priekšnieks — gludi noskuvis, smaržo pēc odekolona... Kā atvainodamies viņš mulsi saka: „Mazliet aizkavējos frizētavā”...

Bet paklausieties vēl. Arī tā nav anekdote. Kādu tirgus dienu viena sieva no laukiem izmulsu meklēja pa pilsētu savu vīru. Izstaigāja visas ēdnīcas, bufetes, lielākos veikalus, iebraucamās vietas... Veselas trīs stundas noskraidāja. Tas bija pazudis kā ūdeni iekritis. Bet kolchoza mašina brauks mājās, negaidīs.

Un ko jūs domājat, tad viņa

ievēroja, ka bars vīriešu — bārdām noauguši, garie mati, nervozi grozās ap kādām stikla durvīm. Iekšā sēd daudz. Tie visi skatās, kā pāris frizieru raujas valga sviēdros. Un viņa atrod pazudušo. Tuļp arī aizrāva sev līdz, kaut gan tas varbūt jau pēc pusstundas būtu ticis pie friziera...

Zināms, tagad kuldīdznieki jau vairs tik traki neuztraucas, ja kāds dienas laikā neparastīgi ilgi pazūd. To droši vien var sameklēt vienā no trim Komunālo uzņēmumu kantora frizētavām. Un vietējie iedzīvotāji arī vairs neļaujas apkrāpties, ja rakstīts, ka darba laiks beidzas pulksten 20, tad tas „vis nenozīmē, ka arī frizētava atvērtā. To dažreiz noteic paši frizieri pēc saviem aprēķiniem.

Redziet, tās nav nekādas anekdotes, bet ikdienas dzīves sīkumi, par ko Kuldīgā bieži uztraucas un nervozē.

Bet, ka vēl vienmēr pilsētas frizētavas nespēj pienācīgi apkalpot savus klientus, tiem jāgaida stundām ilgi un Komunālo uzņēmumu kantora vadība nekā nedara, lai ieviestu tur kārtību — tad tā gan ir anekdote. Un pie tam pavisam melāga anekdote, ko par Kuldīgu stāsta iebraucēji, kas pieraduši pie normalas kārtības un apkalpošanas frizētavās.

A. Ivanovs

Vairākos rajona kolchozos kantorū darbinieki un lauksaimniecības specialisti nepiedalās steigšam darbu talkās.

(Fakts)

— Lai talkā, kas talkā — mēs uz kantorū.

Intervija

BASB „Daugava” padomes priekšsēdētājs b. Aboliņš un pārējie šovasar nodarbojas ar pētījumiem nezāļu audzēšanā sava stadiona celiņos un skrejceliņos.

„Kritikas gaismā” korespondents Miķelis Platācis nesen ieradās „Daugavas” padomē, lai lasītājiem par šo jautājumu sniegtu interviju. Notika šāda saruna:

Miķelis Platācis: Kādas zāļu šķirnes celiņos audzējat?

„Daugavas” pārstāvis: Jā, redziet, mēs šinī jautājumā bijām sevišķi uzmanīgi un jau no agra pavasara ļāvām zālēm pašām izvēlēties augt kur patik.

Miķelis Platācis: Kā tad jūs rīkojaties?

„Daugavas” pārstāvis: Redziet, gluži vienkārši — sargam un pārējiem stingri noliedzām postīt jebkuru asinātu celiņu, paši pa celiņiem staigājam maz, rīkojam mazāk masu pasākumu.

Miķelis Platācis: Un kādi šodien ir rezultāti?

„Daugavas” pārstāvis: Rezultāti... jā rezultāti... bez šaubām rezultāti ir. Vispirms zāle kupli sazēlusi uz celiņa no ieejas stadionā līdz tribīnei. Dažādas zāles arvien vairāk nosēd skrejceliņus. Pat dzīvības kociņus dobēs vairs neredz.

Miķelis Platācis: Vai ar sasniegto nezāļu audzēšanā esat apmierināti?

„Daugavas” pārstāvis: Jā... apmierināti esam... tikai lietus līdz šim bija par maz un zāle vietām ir retāka.

Miķelis Platācis: Kādam nolūkam nezāles audzējat?

„Daugavas” pārstāvis: Gribam cīnīties par to, lai mūsu sportisti uz skrejceliņa justos kā plavā un kritot nesisistos. Bez tam rajona sportistus skrejceliņos bieži apdzēn citu rajonu sportisti. Domājam, ka zāles viņiem slides kājas un mūsējiem garām tie netiks.

Miķelis Platācis: Bet vai tikai jūs „neslimojat” ar nolaidību un bezatbildību.

Uz to „Daugavas” pārstāvis neatbildēja, nopūtās un iegrima dziļās pārdomās.

Republikas jaunatnes šacha turnīrs

Rīgā noslēdzies Latvijas PSR 1957. gada jaunatnes šacha turnīrs. Jauniešiem pusfinalā sacentās 24 labākie republikas lauku šachisti, kas pēc izlozes (Šveices) sistēmas sešās kārtās cīnījās par iekļūšanu finalā. No Kuldīgas rajona pusfinalā piedalījās III klases šachists J. Jansons. Viņš guva divas uzvaras, trīs partijas beidza neizšķirti, bet vienu zaudēja. Ar izcīnītiem 3,5 punktiem Jansons dalīja 8.—10. vietu.

Jauniešiem pusfinalā pēdējās 12 pārstāves, to skaitā arī mūsu rajona III klases šachiste V. Raikuma. Viņa izcīnīja trīs uzvaras, vienu cīņu beidza neizšķirti un divas partijas zaudēja. Ar 3,5 punktiem viņa dalīja 5. un 6. vietu, līdz ar to iegūstot tiesības piedalīties finalā.

Finalā Raikuma pieveica III klases šachistes Reinfeldi (Liepāja), Žabko (Rīga) un Nadziņu (Ape). Divas partijas beidzās neizšķirti. Ar 4 punktiem 11 dalībnieču vidū viņa ieņēma 7. vietu.

I. Kalsals

Saulaines lauksaimniecības tehnikums uzņem audzēkņus

Saulaines lauksaimniecības tehnikums šā gada martā pirmajās dienās izvadīja darbā kolchozos pirmo vidusskolas beigušo grupas izlaidumu. Tajā bija arī divas kuldīdznieces. Agronoma kvalifikāciju ar labām un teicamām sekmēm saņēma Kuldīgas vidusskolas absolventes Ausma Briede un Marija Hildebrante.

Beidzot tehnikuma speckursu, vidusskolu absolventi ir kļuvuši par labiem specialistiem. Paredzams, ka realizējot obligāto vidējo izglītību, turpmāk tehnikumi komplektēsies tikai no vidusskolu absolventiem.

Saulaines lauksaimniecības tehnikumā pašreiz ir divas nodaļas — agronomijas un zootehnikas. Vidusskolu absolventiem kurss ir 2 gadi un 6 mēneši, septiņgadīgo skolu

beigušajiem — 4 gadi. Audzēkņi iegūst arī šofera vai traktorista tiesības, saņem stipendiju līdz 250 rubļu mēnesī. Tehnikumā ir kopmītne un kopgalds visiem audzēkņiem.

Sākot ar 3. kursu, audzēkņi iziet ražošanas praksē Bauskas un Baldones rajona labākajos kolchozos.

No mācībām brīvajā laikā tehnikuma audzēkņiem dota iespēja nodarboties ar izmēģinājumiem, mākslinieciskopasdarbību, fizikulturu.

Šogad iestājeksaameni notiks no 19.—23. augustam šados priekšmetos: krievu valodā (sacerejums), latviešu valodā un literatūrā (mutiski), matemātikā (mutiski un rakstiski).

E. Akmentīns,

Saulaines lauksaimniecības tehnikuma mācību daļas vadītājs.

Vai jūs zināt ka...

... 1656. gadā mūsu republikas lauksaimniecības arteļos iestājās kopskaitā vairāk nekā 15 tūkstoši pilsētu un rajonu centru iedzīvotāju.

... pēdējos četros gados Latvijas mašīnu un traktoru stacijas un padomju saimniecības no valsts saņēmušas 3.663 traktorus un daudz dažādu lauksaimniecības mašīnu.

... 11 pēckara gados mūsu republikā nodoti ekspluatācijā 1 miljons 633 tūkstoši kvadrātmētru dzīvojamās platības.

... pērnajā gadā Lietuvā ražoti 12,8 miljoni metru kokvilnas audumu, bet 1940. gadā tikai 2 miljoni metru.

... 1956. gadā Igaunijā ražoti 28,8 miljoni kārbu zivju konservu, tas ir, trīs reizes vairāk nekā 1913. gadā visā Krievijā.

LABOJUMS

Mūsu laikraksta 31. jūlija numurā rakstā „Viņi cīnījās par padomju varu Latvijā” trešā slejā 11., 12. un 16. rindā ieviesušās kļūdas mēneša nosaukumos. Visās šajās rindās janvāra vietā jālasa: februāris.

S. Smirnovs

Brestas cietokšņa varoņi

(12. turpinājums)

— Vai jūs zinājat, ka daudzos stāstos un aprakstos bija rakstīts, ka jūs esat kritusi? — satiekot jautāja Raissai.

Izrādījās, ka kādu reizi Raissai bija lasījusi žurnālā „Ogoņok”, ka viņa kritusi varoņanāvē. Bet Raissai tam nebija vēltijusi vērību un nebija mēģinājusi ziņojumu atsaukt. Smiedamās Raissa pie sevis noteica:

— Nu, lai mūžīga piemīta tev, Raissa.

Brestas cietokšņa aizstāvju skaits arvien pārtēlējās. No viņu stāstiem uzzināju daudz jauna, uzzināju daudz kritušo varoņu vārdus. Piemēram, par sarkanarmieša Nikolaja Gaivorona varoņdarbu. Jau pirmās kara dienas viņš bija smagi ievainots ar šķembu vēderā. Pār-

sienāmo nebija, Gaivorona biedri saplēja krekli un tā pārsēja smago ievainojumu. Ar tādu pārsējumu Gaivorons cīnījās trīs nedēļas, piedalījās pat durkļa cīņās. Viņš krita gūstā kopā ar saviem biedriem Besonovu un Puzakovu. Abiem pēdējiem izdevās tālīt izbēgt, bet Gaivorons bija tik bezspēcīgs, ka nevarēja paskriet un laikam, drīz vien gūstā mira.

Dzirdeju nostaļu arī par 84. strēlnieku pulka miluli vācieti Vjačeslavu Meijeru no Plevolgas, kurš varoņīgi cīnījies pret hitleriešiem. Priecīgs, nekad nenogurdināms viņš prata uzjaunrināt savus nogurušos biedrus. Kāda dienu vācu lidmašīna vīrs cietokšņa izkaltāja uz saukumus padoties gūstā, Meijers savāca lapiņas, uzlīmēja uz tām čūku ar Hitlera ūspāmi un

zem zīmējuma uzrakstīja: „Nekad fašistiskā čūka netiks padomju dārzā.” Pēc tam Meijers kopā ar komjauniešu grupu sagūstīja fašistu jefreitoru, no galvas līdz kājām nolīmēja gūstekni ar uzsaukumiem un nosūtīja to atpakaļ. Kādā kaujā Meijers krita varoņa nāvē.

Uzzināju daudz par vairākiem citiem nezināmiem aizstāvjiem. Varbūt, ka nekad neizdosies uzmināt 44. strēlnieku pulka muzikanta uzvaru, kuru kopā ar grupu viņa biedriem jau pirmās kara minūtes apraka ienaidnieka lidmašīnas smagā bumba. Šie cītoņi tika dzīvi aprakti akmeņiem kaudzē un neviens tos nespēja glābt, jo šis iecirknis uzturās zem pastāvīgas ienaidnieka apšaudes. Un pēkšņi no drupām atskanēja muzikas skaņas. Nezināmais muzikants ar

tauri spēlēja Internacionāli, ar to atvaidāmiem no saņemtiem virszemes biedriem un mīdams kā savas Dzimtenes uzticams dēls.

Pēteris Klipa pastāstīja par kāda politruka varoņdarbu, politruka uzvaru līdz šai dienai palicis nezināms. Kara sākumā politruks savāca grupu karotāju no vairākiem vienībām un ar tiem ieņēma aizsardzības pozīcijas kādā akmeņiem namā Muchovecas krastā un aizsprostojāja ienaidnieka virziņus uz priekšu, neļāva tam iebrukt cietokšņa centrā no aizmugures. Karotāji ar politrukupriekšgalā aizstāvēja visu dienu. Vakarā hitlerieši pieveda lielgabalus un uzsāka uzbrukumu akmeņiem namam. Izmantotamīsu apšaudes pārtraukumu, politruks kopā ar karotājiem metās pēdus Muchovecā, lai atgrieztos kazarmās pie saņēmiem. Upes otrā krastā viņus pārstēdza ienaidnieka šēpnī. Politruks pavēlēja karotājiem skriet uz kazarmām, bet pats ar pistoli vienā rokā

un granatā otrā metās pret hitleriešiem. Viņu sagūstīja, sāka atlaist rokas uz muguras, politrukam izdevās ar zobiem izraut granatas gredzenu. Atskanēja sprādziens... Klipa stāstīja, ka viņš pēc tam redzēja politruka līķi upes krastā. Viņa krātis bijušas saplostinātas, uz muguras izgrieztā roka vēl turējusi saņēmtu pistoli, bet zobos — granatas gredzens. Ap viņu gulējuši vairāki hitleriešu līķi.

Mēs nezinām arī tā ložmetējnieka uzvaru, kurš aizstāvējis austrumu forta neizbūvētā dotā. Majors Gavrilovs stāstīja, ka vēl 32. kara dienā no šī dota bijuši dzirdami ložmetēja šāvēni.

(Turpinājums sekos)

Redaktors A. Blūms

Kursas ciema lauksaimniecības arteļim „Latvijas strēlnieks” vajadzīgi gan. Alga Rbļ. 500 mēnesī. Pieteikties kolchoza kantorū. Tālrunis Ivande 6.